

ÉLŐFALU HÁLÓZAT

2012. TAVASZ

„KÖZÖS ÉG”

Napi rendszerességgel használjuk ezen, számunkra oly kedves szócskát. Lép-ten-nyomon közösségi oldalokról, vallási közösségekről, közösségfejlesztő tréningekről hallunk. Vajon elgondolkodunk-e a szó eredeti jelentéséről, a nagybetűs KÖZÖSSÉG-ről? Tényleg ennyire leértékelődött a jelentése?

A közelmúltban volt egy beszélgetésem / kicsi vitám egy kedves ismerőssel arról, mi a közösség valójában. Szerinte egy bélyeggyűjtő szakör, egy zöld csoport, egy hétvégeken együtt túrázó társaság mind-mind közösség. Nem osztottam a véleményét, s sokat rágódtam ezen a beszélgetésen. Talán nem véletlenül kerültek kezeim közé Farkas István gondolatai:

„Nem közösség egy összejáró baráti kör. Nem közösség a szakmai továbbképzésre összejötték egy csoportja. Nem közösség az edzőtermi sporttársak csapata. Nem közösség a személyiségfejlesztő, a pszichodramások és családállítók alkalmi összejövetele. Nem közösség a kutatóintézeti team és az Annapurna megmászására szövetkezettek alkalmi tábora. Mindezek szükségesek a hét-

Hírlevél 92.

köznapi élethez vagy egy teljesítményhez. A közösség azonban valami egészen más. A közösség nem a tudásról és nem a teljesítményről, hanem a létezés minőségéről szól. A közösség azoké, akik emberhez méltó emberré szeretnének válni, és ebben segítik egymást. Akik látják a világ helyzetét és a saját valóságos helyzetüket a világban, és hiányt szenvednek ettől. Éheznek és szenvednek az emberibb emberséget, és szenvednek a hiányától. Ezért ők melegítetnek – mondja az Írás.” (Érted Vagyok, 2012. április, Farkas István)

A létezés minősége. Igen, ez az. A megfogalmazás igen jó közelítés, bár talán túl idealista. A Közösség szerintem még ennél is több: egymással szoros, ezernyi szállal kötődő emberek csoportja. S az ezernyi szállal benne vannak a ku-

darok, félelmek, cívódások, félreértések száalai is. Ilyen szálak csak nagyon hosszú, több évtizedes-évszázados együttélés-együttlét után alakulnak ki. Ilyen lehetett hajdan egy magyar falu közössége (gyönyörűen ír erről Kodolányi, Wass Albert, Tamási Áron stb.), körülbelül a XVI-XVII. századig. (A szétverésében, a falvak elnéptelenedésében talán nem is a török játszotta a vezérszerepet, hanem a betelepítésekben érdekelt Habsburgok.) Nyomokban egészen

napjainkig – főleg Erdélyben – megmaradtak a közösség morzsák. S hogy az idő milyen fontos tényező: egykor még két-három generáció után is csak „gyüttmentnek” számítottak az új beköltözők. Mire teljes értékűen befogadták őket, egy-két évszázadnak kellett eltelnie.

Elszemélytelenedő világunkban nyilván új értelmet nyer a „közösség” tartalma is, de ne gondoljunk itt a „közösséginek” csúfolt hálózatokra, netes oldalakra, virtuális közösségekre. Valós Közösség ma is csak egymással közvetlen (fizikai) kapcsolatban lévő személyek között jöhet létre! S az idő kérdése megkerülhetetlen, mert a folyamatokat meggyorsítani lehet jó ötletekkel, de csak egy pontig: 1-2 év alatt nem lehet felépíteni még hasonló beállítottságú emberek elszánt közreműködésével sem (még az *amish*-oknak is évtizedekre volt szükségük).

A Közösséghez vezető út segíthető újabb szálak húzásával, azok erősítésével: táncházak, szakrális ünnepek, kalákamunkák, tanulmányutak, sport, közös termékbeszerzések stb. A Helyi Közösség épülése-erősödése révén nagyobb, magasabb szintű Közösségek létrehozásához nyílik meg az út.

namzi

SZERKESZTŐSÉGI

Az eddig erősen alvó állapotban lévő Élőfalus honlap komoly megújulás előtt áll. Egyelőre annyi a változás, hogy hírlevél utolsó 10 számát már letölthetitek:

<http://www.elofaluhalozat.hu/hirlevel.php>

Tervezzük a régebbi számok felrakását is, de ez egy nagyobb falat lesz, mivel az első 40 számot le kell világítani (szkennelni)...

További terv, hogy egy havi rendszerességgű, csak elektronikusan elérhető hírlevelet is készítünk. Így az aktuális hírek sem vesznek el.

XVIII. NYÁRI ÉLŐFALU TALÁLKOZÓ

2012. június 29 - július 1.

Agostyán, Ágoston-liget, Természetes Életmód Alapítvány

Előprogram – önkéntes munka

A találkozót megelőző hét során (június 25-28. között) szeretettel várunk önkénteseket a következő munkára:

- * Új irtásterület birtokba vétele, legelő kialakítása, kerítésépítés a természetgazdálkodási major területén.
- * Gyógynövény gyűjtés, szárításra előkészítés.

Kínálunk szállást, jó szót, egy tál meleg ételt, este jó neszmélyi bort vagy gerescei forrásvizet.

A találkozó tervezett programja

Péntek (június 29.)

16.00 – 18.00 Regisztráció, jelentkezés a választható programokra, szálláshelyek kijelölése

18.00 – 19.00 Közös, batyus vacsora

19.00 – 21.00 Találkozó a középkori fogadóban a múltunkkal és jövőnkkel
Kátai Zoltán énekmondó: Magyar História, XVI-XVII. századi énekek.

Szombat (június 30.)

7.30 – 8.30 Közös batyus reggeli

9.00 – 11.00 Aranyborjú vagy a szegény ember tehene? (némely vidéken bányásztehen)
Séta a Jóisten állatkertjében és virágkertjében. Peripatetikusan Czumpf Attilával.

11.00 – 12.00 Szentmise a Szent Ferencről elnevezett körtemplom másolatnál. Misét mond Szalai Gábor

atya, tatai plébános

12.00 – 13.00 Élvezzük az együttlét örömét, kötetlen beszélgetés.

13.00 – 14.00 Közös ebéd

14.00 – 15.00 Bemutatkoznak az élőfalvak (5-5 percben)

15.00 – 16.00 Szabó Miklós: Hétköznapi praktikák, ahogy én látom jártamban-keltemben...

16.00 – 18.30 Hetesi Zsolt: Ok a reményre – élőfalvokról, küzdelemről, jövőről

18.30 – 19.00 Az újabb kezdeményezések bemutatkozása (5-5 percben)

19.00 – 22.00 Vacsora, pásztorút, borkóstolás (ad.lib.)

Vasárnap (július 1.)

7.00 – 10.00 A Gerecse madárvilága – gyűrűzési bemutató.

8.00 – 9.00 Reggeli

9.00 – 10.00 Beszélgetés, séta Sára Jánossal. Ismerkedés gondolataival, tanításaival és munkáival: kemence, kézimalom és hántoló, fabútorok, sás székek, kopjafák, gyümölcsfák.

10.00 – 13.00 Gyümölcsészet (belső) megbeszélése
Magyar Élőfalu Hálózat (belső) megbeszélése
Régi kismesterségek művészete (szalmázás) Takácsné Pogrányi Irénke általános iskola igazgató helyettes, a népművészet mestere

13.00 – 14.00 közös ebéd

Ebéd után, igény szerint: séta Baj Öregkovács hegyre egy ásatás színhelyére az Élet Gyöngyei (Via Margaritarum) zarándokútvonalon.

Fontos tudnivalók

Szálláshely:

A Természetvédelmi és Humánökológiai Oktatóközpont házaiban, saját hálózásokban a tetőtérben vagy saját sátorban.

Étkezés:

Az első vacsora és az első reggeli batyus megoldású lesz, tehát mindenki hozzon magával hideg élelmet, amit aztán egy asztalra elhelyezünk, és mindenki csillapíthatja éhségét a kínálat alapján.

Szombaton és vasárnap ebédet, és vacsorát főzünk. Minden étkezést közösen fogunk szervezni (ha szükséges) több turnusban, így lesz bőven idő a kötetlen beszélgetésekre is.

Családi részvétel:

Sok szeretettel látjuk a gyermekes családokat. Ne hagyják otthon a gyerekeket, mert a hétvége folyamán több program is várja őket (újászat, virító gyógynövények, természetismeret, állatok testközelen stb.)!

Amit hozni kell:

Mindenki hozzon magával hálózást, derékaljat, evőeszközt, tányért / csajkát, poharat / bögrét, törölközőt, elemlámpát, papucsot, az esti zenéléshez hangszert vagy énekes kedvet, és a sátorozók sátrat, mint tavaly nyáron...

Jelentkezés:

A találkozóra a jelentkezés határideje: 2012. június 20.

A létszám korlátozott, a jelentkezéseket időrendi sorrendben fogadjuk.

Jelentkezés írásban:

bakfitty@t-online.hu

A jelentkezési lapot a gyümölcsészet, ököfalu, permakultura levelező listákra elküldjük.

További információ:

Labanc Györgyi

Telefon: 06-30-419-5080

Részvételi díj:

Teljes hétvégére (előreláthatóan): 8000 Ft/fő

Rövidebb időre:

Szállás

* 2200 Ft/fő/nap (sátor – 1000 Ft/fő/nap)

Étkezés

* reggeli: 650 Ft/fő

* ebéd: 800 Ft/fő

* vacsora: 750 Ft/fő

1 napos részvétel:

1000 Ft/fő/nap (étkezés nélkül)

A szomszédos Melitta hotelben a szállás 3500 Ft/fő, 2-3-4 ágyas szobákban.

Gyermekeknek kedvezményt biztosítunk: 6 éves korig ingyenes, 6-14 éves kor között 50%.

Minden érdeklődőt várunk szeretettel és barátsággal:

Labanc Györgyi, Czumpf Attila

Ui.: Czumpf Attila azt üzeni, hogy változatlanul a legjobb befektetés az életmódváltás. Ha valaki élőhelyet keres magának és szeretteinek az elkövetkező időkre, akkor a találkozó ideje alatt felkereshetik vele, az alkalmas területeket. A szándékokat előre jelezzétek Attilának a 06-30-663-4651 számon!

Czumpf Attila megszokott írásainak folytatása „Ganój és túró” címen a következő Élőfalu Hírlevélben jelenik meg.

ÉLMÉNYBESZÁMOLÓ

MÉH-találkozó

Gyűrűfű 2012. május 18-20.

Az előfalvak képviselői az aktuális, fontos témákat vitatták meg, az alábbiak szerint.

GEN-találkozó (július 10-13., Krisna-völgy)

A Global Ecovillage Network találkozón ugyan lesz egy nyilvános nap, a MÉH bemutatkozási lehetőségét azonban nem akkorra, hanem július 11-én délutánra kértük. Élőfalvanként 5-10, max. 15 perces rövid prezentációt lehet előadni. A számítógépes vetítés (ppt) mindenképpen angolul legyen; az előadó lehetőleg tudjon angolul, de igyekeznek tolmácsot biztosítani. Kérünk a GEN-től előfalvanként legalább 1, maximum 15 fő erősen támogatott (vagy ingyenes) helyet.

MÉH-honlap

Régóta nyugalmi állapotban leledzik, várva a jobb (aktívabb) időket. A szervezés alatt álló Közös Örökségünk Alapítvány (mint háttérintézmény) segítségével tervezzük a honlap felélesztését, ami átalakítással is jár majd. Tartalommal természetesen majd nekünk kell megtölteni!

Jogsegély

Nem a legjobb a híráramlás jogszabályváltozás-követés és pályázatfigyelés terén. *Novák Brigi* vállalta, hogy alkalmanként felrakja a levelezőlistára a hozzá befutó információkat.

Szelíd építészet

Kilián Imre (Kili) ismertette az alapvető jogok biztosának 13 oldalas jelentését, amely foglalkozik a vályog, szalma építkezés jogszabályi rendezetlenségével.

A jelenlegi helyzet: a szabályozás zűrös.

Szabályos az építkezés, ha „építési termék egyedi gyártásáról” van szó. Ez a kifejezés hazánkban nincs pontosan értelmezve. Németországban van egy útmutató erre nézve, amit praktikus lenne átvenni, mert jelen pillanatban egyedi műszaki dokumentációt kell készíteni, ami jogszabály-helyettesítő útmutató nélkül eléggé nehézkes.

További probléma, hogy az építőanyag csak saját területen termelt és előállított anyagból állhat elő.

2013. július 1-re az EU központi szabályozást ígér, egyszerűsített eljárással. (ennek részletei nem ismertek)

A biztos teljes jelentése innen letölthető:

www.ajbh.hu/allam/jelentes/201200164.rtf

Oktatás

Újra felmerült a kérdés, hogy van-e szükség formális szervezet létrehozására? Új lehetőség a „jogi személyiség nélküli szervezet”, azaz „civil társaság” a civil törvény szerint. (A gondolatot érleljük a nyári találkozóiig.) Így hivatalos formában a MÉH keretét adhatna az oktatásnak.

A résztvevők beszámolóiból kitűnt, ki miben erős, miben gyengébb, miben vannak esetleg átfedések.

Megvitattuk az önkéntesség és az oktatás esetleges összekapcsolását, végül az eltérő feltételek, szokások miatt abban maradtunk, hogy ezt kezeljük helyi specialitásként.

A honlapra eseménynaptár-szerűen feltesszük a képzések, tanfolyamok, rendezvények stb. adatait. Saját információs csatornáin pedig mindenki hirdesse meg a megrendezendő programjait, s ajánlja a többi Élőfalu programjait, kézéseit!

Képzési együttműködési charta

Az oktatási együttműködéshez a MÉH laza keretét biztosít, egy „Charta” aláírásával, amelyre folyamatosan lehet majd hivatkozni, mint alapidokumentumra. A Charta szövegét a Nyári Találkozóra véglegesítjük.

Gyerekcseré -program

Belső, az Élőfalvak között megvalósuló programról van szó. (Nem tehénre, kecskére s egyéb javakra cserélünk, hanem valójában kölcsönös gyerektáboroztatást jelent a csere.) Ehhez a MÉH laza keretét biztosít.

Létrehoztunk egy online szerkeszthető táblázatot, mely elérhető itt:

<https://docs.google.com/spreadsheet/ccc?key=0Ah3e37k6KaHrdDJ2TTFtSDF3MU9OUEJCS3JYT3k4Nnc#gid=0>

Pályázat

A MÉH alapvető működtetési feladataihoz (kapcsolattartás; információterjesztés: hírlevél, honlap; találkozók szervezése; tartása; utazás stb.) remélünk némi anyagi támogatást, elsősorban az Ökotárs Alapítványtól.

Novák Brigitta és Zaja Péter

ÉLŐFALU HÍREK

Hírek Krisna-völgyből

Az aszályos múlt után ugyancsak száraz tavaszelő következett, a vízhiány csak most, május végén látszik enyhülni. Ennek ellenére, aki a földből él, hittel veti a magot a rögök közé, mert ha az Úr is úgy akarja, akkor aratni is fog. Mi megtesszük azt, ami a mi dolgunk, így ha minden jól alakul, július első hetében rendezzük hagyományos aratásunkat, ahol a falu ap-
raja-nagyja mellett az érdeklődőket is örömmel látjuk (részletek: www.krisna-volgy.hu).

Az önellátás terén a visszavethető zöldségek és virágok vetőmagfogatását fejlesztjük, valamint új termékeket próbálunk a téli tartósítás jegyében (pl. különböző mustárok, savanyúságok). A templom melegvízellátását tüzfáról átállítottuk napkollektorokra, a világításhoz és az irodai eszközhasználathoz pedig jelentős napelemtelep járul hozzá ezentúl.

Tavaszi ünnepeink és teendőink után készülünk a GEN Europe éves találkozására (2012. július 9-13.), amelyhez ezúttal mi biztosítunk helyszínt. Részleteket a hazai partnerszervezet honlapján találtok (www.okovolgy.hu). Még ennek előtte, július 8-án rendezzük Budapesten a Hősök tere-től a Vörösmarty térig tartó Szekérfesztiválunkat, amelyre szeretettel hívunk benneteket. Csakúgy, mint a XVIII. Krisna-völgyi Búcsúra, július 20-22. között.

Mindenkinek gyümölcserlelő, szép napokat kívánunk! Gauranga!

Rádhakanta dász (Barsi Attila)
rk@1108.cc

Pártha dász (Pőcze Vilmos)
pd@1108.cc

Tel: 06-30-206-7332

Visnyeszéplaki hírek

A fogvacogtatóra sikeredett húsvéti szertartás ellensúlyaként a pünkösdi időjárásra semmi panaszunk nem lehetett. Kellemetes időben, a pirosba öltözött leánykák vasárnapi Pünkösdölése után hétfőn, régi hagyomány szerint fiatal leánykéink mérték össze ügyességüket, erejüket szellemi-fizikai próbák sorozatán. Két korosztály nemes küzdelmei után új királyt avattunk.

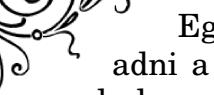

Leporoltuk végre a Községi ház elfekvő s lassan sárguló papírjairól az idők porát. Pontosabban friss beköltöző (aspiráns) barátaink segítségével új tervek készültek a jelenlegi iskolaépület mellé tervezett építményre. Az előzetes terveket tavasszal megvitattuk, elfogadtuk. Már csak egy apróság van hátra: össze kéne szedni pár tízmillió magyar forintot a megvalósításhoz... Ötleteitekkel ne kíméljete!

Zaja Péter

A Galgahévízi Ökofalunkért Egyesület hírei

A téli Hírlevélben olvashatott az érdeklődő Egyesületünk megalakulásáról és addigi tevékenységéről. A természet tavaszi – idén szokatlanul korán beköszöntött – megújulása nem hozott közösségünk számára békét és előrelépést. Az

Egyesület nem tudott keretet adni a belső feszültségek feloldásának, hogy erőinket a jövő építésére fordíthassuk.

Az Egyesület Vezetősége megteremtette az adminisztratív működtetés feltételeit, lehetővé téve pályázati források igénylését. Ehhez a legfontosabb feladatunk az emberi háttér fejlesztése, hogy növeljük az itt lakókban az összetartozás érzését. Nagyon sok a tennivaló, szükségünk van egymás lelkesítésére.

A tavasz folyamán megemlékeztünk a '48-as forradalom és szabadságharc eseményeiről és hőseiről. Galgahévíz központi rendezvényének keretében elhelyeztük az emlékezés koszorúját, majd az Ökofaluban is tartottunk rövid ünnepséget. Ezen, örömkünkre, képviseltette magát az Alapítvány is.

A márciusban beköszöntött tavasz után ránk tört áprilisi fagyok pusztításai ugyan elkeserítőek voltak, de mégis lelkesen ültük meg a Föld Napját, melyen a hatvani Grassalkovich Énekegyüttest hallgathattuk meg és láthattuk vendégül. A Madarak és Fák napján már magunk énekeltünk Szent Ferenc szobránál.

A közösségi napokon – havonta az első vasárnapon – eltakarítottuk a szemetet az Ökofaluból és környékéről. A közfákon, bokrokon, virágágyásokon elvégeztük a tavaszi munkálatokat.

Zöldségeskertjeink, gyümölcsfáink nagyon meghálálják a száraz téli-tavaszi hónapok utáni aranyat érő esőket.

Bízunk közösségünk felpezsdülésében is!

Korompai Ákos, elnök

Biofalu Máriahalom

Közösség kezdemény

Augusztus végétől 6 felnőtt önkéntes, 5 gyerekekkel közösség kísérletként a vendégházban élt. Decemberben egyvalaki elköltözött. Ő heti egy napra visszajárt. A többiek mostanáig tapasztalhatták az egy épületben élés, vendégházi munkák közösségét.

A nyári, intenzívebb vendégjárás új helyzetet hoz. Egyértelmű élmény, hogy az intenzív közös lét mély tapasztalásokat hozott mindenkinek. Én is nagyon örültem, mert új színfolt lett ez a világunkban, világomban.

Önkéntesek

Az elmúlt fél évben több átmeneti önkéntes érkezett hozzánk, így a működtetési feladatokon túl a déli ablak nyitási / vályogdíszítési / helyi kísérleti kályhaépítési munkákat is folyamatosan tudtunk csinálni.

Kísérleti kertek

A vendégház körül több kicsi kertet indítottak az önkéntesek. Érdekes látvány az eltérő szemléletű tanulókertercskék világa.

Összkép

Az elmúlt fél év idelátogatóiból azt látom, hogy a Biofalu az életmódváltás / új út keresés világát élőket vonzza be, jellemzően néhány napos – néhány hetes ittlétekkel. Közös bennük az intenzív önismereti, belső munka. A letelepedés elindításához elvárt minimum 5 család még nem találkozott össze, így a telekvilág még nem születik meg. Úgy látszik, még mindig nincs itt az ideje...

A jövő

A nyárra várhatóan mégis ebbe az irányba indulnak kályha és ház tég-

la préselési kísérletek...

Terveink között van, hogy ha lesz elég energiánk, akkor építünk egy kis modellházat, ami későbbi egy-két személyes kunyhóházak előtanulmánya lehet. Az a tapasztalatom, hogy kicsi házat nehéz építeni...

Lakatos Géza

KÁRPÁT-MEDENCEI GYÜMÖLCSÉSZ HÁLÓZAT

Közösségi Tanulókertek

Korábban már hírt adtunk róla, hogy a Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat (MNVH) III. tengelyes szakosztályi programjának részeként közösségi tanulókert hálózatot hoz létre őshonos tájfajtáink megőrzéséért és a közösségi tanulás újjáéledéséért.

A beérkezett és más szervezetek által meghirdetett ismeretszerzési lehetőségekről, magbörzéről itt lehet tájékozódni:

<http://www.elotisza.hu/hirek/2012/02/19/tanulokert-halozat-es-tanulni-a-kertrol>

A tanulókert hálózat tagjai térképen itt tekinthetők meg:

<http://goo.gl/Fz3Iv>

A Közösségi Tanulókert Hálózatba továbbra is várnak jelentkezőket. További információ és jelentkezés:

<http://www.mnvh.eu/hirek/1169/20111205/halozat-alakul-kozossegi-tanulokertekert>

Szabadkai Andrea

Elindult a Gyümölcsész honlap!

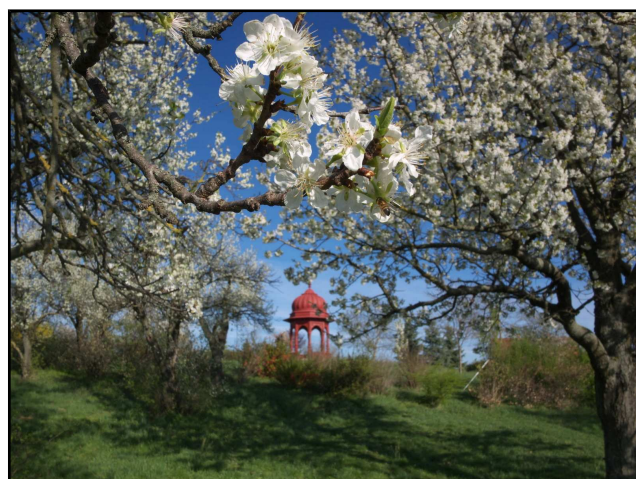
A <http://gyumolcsesz.hu/> címen már elérhető a Kárpát-medencei Gyümölcsész Hálózat honlapja. Az oldallal kapcsolatos javaslatok és hírek beküldhetők itt:

<http://gyumolcsesz.hu/contact>

KITEKINTŐ

Vélemény a falvak jövőjéről

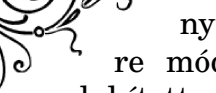
„A falu élete vagy halála attól függ, hogy vissza tudjuk-e adni családi alapú társadalom-gazdasági közösséggé válásának eredendő alapfeltételeit. Ennek egyik családi viszonyban gyökerező mozzanata a kaláka, vagy kölcsönös alapú családi, illetve kol-

lektív kisegítés, erőegyesítés rendszere. E nélkül nincs valódi falu. De nincs hatékony nemzetgyarapító vidék sem. A másik az előbbinek szabad lehetőséget biztosító közbirtok, a harmadik az iskola mint kulturális faluközpont, a negyedik a multifunkcionális önellátó szolgáltatási rendszer mint a közösség része stb.

Mindezekon kívül nagyon fontos lenne az önellátó falvak gazdálkodási és termelési tapasztalatainak kicserélése, terjesztése. Nem utolsó sorban az önellátó falvak érdekvédelmi és kölcsönös segítség-

nyújtásának, illetve termékcsere módozatainak biztosítására kialakított szervezet, amely játszi teherrel tudná biztosítani egy kibővített Élőfalu jellegű, üzleti reklám és befolyás mentes újság létrehozását.”

Nagy Bálint

Az eladósodott ember korszaka – az adósság mint ellopott idő

A pénzügyi válság újabb és újabb fejezetei egy sajátos, mára már a társadalmi élet egészében jelenlévő szubjektumot állítanak elénk: az eladósodott embert. Az adósság jelensége ugyanis nem korlátozódik a gazdaság területére. A kapitalista tökefelhalmozásból a korábbi harcok által kiszakított javak egyre nagyobb részétől való megfosztottságot; de leginkább az alternatívákat és lehetőségeket hordozó jövőtől való megfosztottságot.

A jelenlegi válságban világossá válik, hogy a neoliberalizmus egyik fő politikai tétje nem más, mint a tulajdon: hitelező és adós viszonya az értékpapírral rendelkezők és nem rendelkezők közötti erőviszonyt fejezi ki. Elképesztő összegek vándorolnak az adósoktól (a lakosság nagy többsége) a hitelezőkhöz (bankok, nyugdíjalapok, vállalatok, a legtehetősebb háztartások): a kamatok felhalmozódása révén a fejlődő országok 1970-es hetvenmilliárdnyi adósságának teljes összege 2009-re 3545 milliárdra nőtt. Holott az évek alatt az adósok már kezdeti tartozásuk száztízszeresének megfelelő összeget fizettek vissza.

Az adósság megalkotja a maga erkölcsét; a munka moráljától különböző, ugyanakkor azt kiegészítő erkölcsöt. A munka ideológiájának erőfeszítés-jutalmazás párosát az ígéret morálja (az adósság kifizetése) és a vétek morálja (az adósság felvétele) kettőzi meg. Erre az összefüggésre hívja fel a figyelmet a német filozófus, Friedrich Nietzsche is: a német *Schuld* (vétek)

fogalom – alapvető erkölcsi fogalom – a nagyon is materiális *Schulden* (adósság) fogalomból ered. A német sajtókampány a „görög paraziták” ellen tanúsítja, hogy az adósságra épülő gazdaság milyen erőszakos gondolkodásmódot plántál az emberekbe. A média, a politikusok, a közgazdászok mintha egyenesen azt üzennék az athéniaknak: ti vagytok a hibásak. Voltaképpen, amíg a görögök a napon sütkéreznek, addig a német protestánsok Európa és az emberiség jólétéért gürcölnek a szürke ég alatt. A valóságnak ez az ábrázolása nagyon hasonlít ahhoz, amikor a munkanélkülit segélyezettnek, a jóléti államot pedig „állam bácsinak” mutatjuk be.

Az adósság olyan hatalomnak mutatja magát, amely mintha erőszak és ideológia nélkül működne. A „szabad” adósnak mindenestre nincs más választása, mint hogy tetteit, döntéseit az adósság visszafizetése által meghatározott keretek közé illessze. *Csak* annyira szabad, amennyire az életmódja (fogyasztás, munkahely, szociális kiadások, adó és így tovább) engedi, hogy kötelezettségeit teljesítse. Az Egyesült Államokban például a jogi mesterképzést végző diákok nyolcvan százaléka átlagosan 77 ezer dollárnyi adósságot halmoz fel, ha magániskolába járt, és ötvenezer dollárt, ha állami egyetemre. Egy diák nemrég így foglalta össze a helyzetét az Egyesült Államokban, az Occupy Wall Street mozgalom honlapján: „A diákhitelem körülbelül 75 ezer dollárt tesz ki. Hamarosan nem fogom tudni fizetni. A kezességet apám vállalta, ő lesz kénytelen tovább törleszteni az adósságomat. Később pedig már ő sem fog tudni fizetni. Tönkretettem a családomat, pedig csak ki akartam törni abból a társadalmi osztályból, amelyikbe beleszülettem.”

Annak a furcsa érzésnek, ami azzal jár, ha az ember egy időtől, kilátásoktól és a mélyreható változások lehetőségétől megfosztott társadalomban él – van egyálta-

lán más, ami miatt a „felháborodottak” (*los indignados*) lázongának? – egyik fő oka az adósság.

A pénzvilág ügyel arra, hogy az egyedül lehetséges választásokat és döntéseket a pénzből keletkező pénz, valamint a „termelés a termelésért” leegyszerűsített logikája alapján határozza meg. Miközben az ipari társadalmakban még fennmaradt egyfajta nyitott idő – vagyis elképzelhető volt a fejlődés vagy a forradalom – ma a pénzvilág által mozgósított mérhetetlen összegektől sújtott, a kapitalista hatalmi viszonyok reprodukálására rendeltetett jövő a benne rejlő lehetőségekkel együtt mintha megbémult volna; az adósság ugyanis semlegesíti az időt – az időt mint új lehetőségek teremtését, azaz minden politikai, társadalmi és esztétikai változás alapját.

Maurizio Lazzarato

A szerző szociológus és filozófus. Az itt közölt, rövidített kivonat legutóbbi könyvéből való:

La Fabrique de l'homme endetté. Essai sur la condition néolibérale. [Az eladósodott ember gyára. Tanulmány a neoliberális feltetelekről.] Éditions Amsterdam, Párizs, 2011.

Fordította: Barna Anett

Forrás:

<http://magyardiplo.hu/kezdlap/757-az-eladosodott-ember-korszaka-az-adossag-mint-ellopott-id>

FILMEK ÉS OLVASNIVALÓK

Beszélgetések az önellátásról

Megjelent a *Beszélgetések az önellátásról* című könyvsorozat első kötete, amely az ételmiszer, ivóvíz, fűtés, világí-

tás, háztartás, tájgazdálkodás témáit taglalja. Érdeklődni az Ökovoľgy alapítvány honlapján lehet.

<http://okovolgy.hu/megjelent-uj-konyvunk-beszelgetesek-az-onellatasrol/>

Nem töri fel a kapa a tenyeredet!

Ruth Stout 45 évesen költözött New Yorkból falura. Egy 1976-os kisfilmben, 92 évesen mutatja be, hogyan műveli kertjét kis erőbefektetéssel, de nagy odafigyeléssel. Egyszerűen vezet be a mulcsozás alapjaiba és hasznaiba. Mindenkinek ajánlott, aki kis- (vagy nagy) kert művelésébe fog. Idősebbek (és fiatalabbak) is elkezdhetik!

Ruth Stout's Garden

magyar felirattal

<http://youtu.be/iWz0-DznuSE>

Garbage Warrior – egy hippis öko-építész küzdése

Európa környezetvédelmi Filmfesztivál 2009, zsűri és közönség díjas film

Michael Reynolds radikális, hippis öko-építész, egy önálló közösség kiépítéséért harcol, s már az első percekben megfogalmazza nézetét: „Úgy érzem, egy bivalycsorda közepén vagyok és vadul csörtetünk a szakadék felé... de én nem akarok lezuhanni, ezért megpróbálom elterelni őket... Ha az emberiség vesztébe viszi ezt a bolygót, én is meghalok... Magamat próbálom menteni, ez elég erőt ad.”

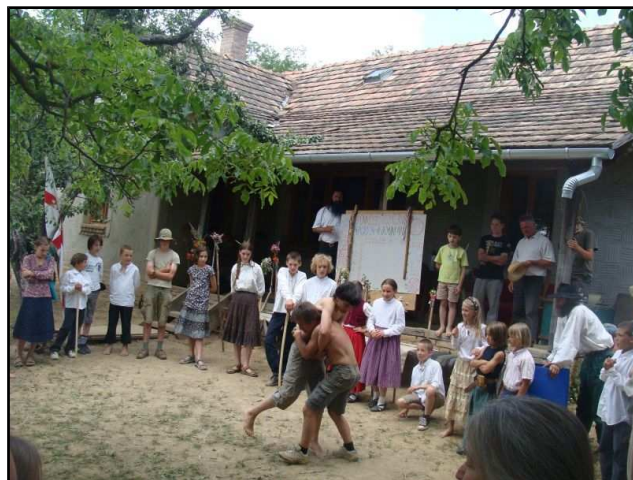
A filmben *Michael Reynolds* bemutatja építészeti stílusának termékét, az *Earthship* lakóházakat: a nap beesési szögét használják a hőmérséklet szabályozására, az északi fal termikus tömege tárolja a hőt; a vízellátást összegyűjtött eső biztosítja, a ház lelkét jelentő melegház egyszerre oldja meg a szennyvízkezelést és az élelmiszerellátást; az elektromos energiát pedig a tetőre szerelt napelem vagy szél-turbina adja.

Az idilli hangulatot hamar szertefoszlatja az építési hatóság: alternatív anyagokból, újszerű módszerekkel és közművesítés nélkül házat építeni nem a szabványoknak megfelelő. A további munkák leállítása mellett pedig *Reynolds* állami építészengedélyét is visszavonják.

Több éves szünet után a közösség törvényt betartva, engedélyeket beszerezve folytatja tovább az építkezést, majd főszereplőnk vaskos mappával a kezében ecseteli, mennyi fölösleges papírmunka kell ahhoz, hogy a telepét hivatalosan is lakónegyednek nyilvánítsák.

Szembeszállva a bürokráciával, felterjeszt egy törvényjavaslatot, amely megengedi a kísérleti lakóházak építését, az au-

tók, repülőgépek, fogyasztási cikkek tesztelhetőségeivel érvelve. Ehhez ő maga is óriási változáson megy keresztül: a volt hippis összefogja ősz haját és öltönyt próbál.

A történetből kiderül, hogy a természeti katasztrófa sújtotta területeken – a hajlék, ivóvíz és szennyvízkezelés problémájára is – kitűnő megoldást jelent az *Earthship*.

A film tisztán bemutatja, hogy a *biotecture* koncepció akadályai a „civilizáció” és a bürokrácia. Bizonyítékul arra, hogy ők maguk képesek szembenézni a jövő klímaproblémáival, a végcímekben megtudjuk: a film karbonlábnyomát esőerdő ültetésével ellensúlyozták, a megjelenő járművek 80%-a pedig biodízzel működik.

Forrás:

http://greenprofit.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=43:garbage-warrior-lakhato-qhajokq-asivatag-koezepen-szemetbl&catid=31:tajkep-epiteszet-&Itemid=24

További információ:

<http://www.garbagewarrior.com/>

<http://youtu.be/YrMJwIedrWU>

PROGRAMAJÁNLÓ

Nyárkezdő Permakultúrás Kaláka Gyűrűfű ökofaluban!

Várunk minden érdeklődőt az idei első Gyűrűfűi Kalákára a június 8–10-i hétvégén!

Megismerheted a permakultúrás növénytermesztés alapjait, gyakorlati tanácsokat kaphatsz az ökokerti teendőkhöz, beleleshetsz egy ökofalu mindennapjaiba, megmutatjuk az energiafelhasználás szelíd formáit!

Előzetes helyfoglalás az étkezés és a szállás szervezése miatt szükséges!

Kerti program

- * aktuális teendők a veteményesben
- * a mulcsozás „rejtelméi”
- * hajtásválogatás a gyümölcsösben

Elméleti okosságok (előadó: Kilián Imre)

- * a permakultúráról dióhéjban
- * szelíd energia az ökofaluban
- * Gyűrűfű ökofaluról

Egyéb programok

Ökomosási tanácsadó, házikenyér sütése, napkollektor javítása, falubejárás, esti borozgatás, zenélgetés.

Szállás

Létszámtól és időjárástól függően a Cseresznyés-kerti tetőtérben, sátorban, jurtaban.

A napkollektor javítás alatt van, így zuhanyozni csak hideg vízben lehet.

Étkezés

Hozzatok magatokkal egy kis batyus kóstolót, hogy megismerjük egymás konyháját.

A programot végigcsinálókna (péntek délutántól vasárnap délutánig) napi 3 főétkezés jár (reggeli, ebéd, vacsora) és persze a szállás.

Itt jelentkezhet:

Tóth Teodóra (Dorka)

<https://www.facebook.com/Dorkateo>

dorkateo@gmail.com

Telefon: 06-20-66-55-941

Kilián Imre

<https://www.facebook.com/imre.kilian>

kili@gyurufu.hu

Telefon: 06-20-66-55-951

Táborok Magfalván

Június 17-24. – Népi Gyógyító Tábor

Felelevenítjük, és újra tanuljuk egyszerű, de hatékony népi gyógyító hagyatékunkat
Ára: 40.000,- Ft (35.000,- Ft)

Június 21. – Szentiván-éj

Népi szertartás Magfalván, a Fény győzelmé a Sötétség felett bennünk is, körülötünk is.

Ingyenes

Július 2-8. – Néptánc Tábor

Nem biztos, hogy virtuóz leszel, de megérezed, megérted és megszereted a

néptáncot.
Ára: 35.000,- Ft (30.000,- Ft)

Július 15-22. – Bárkaépítő Tábor

Az önellátáshoz vezető lépcsők (földház, kenyérsütés, konyhakert, népi gyógyászat).

Ára: 1.500,- Ft /nap

Augusztus 15. – Nemzet Kovásza

A résztvevők által hozott kovászból újjá élesztjük a Nemzetet.

Ingyenes

Szombatonként: gyógyító / nyílt nap nap-nyugtáig

Ára: 10 liter olaj vagy 1000.- Ft

Bármi történjék is veled, ne feledd:
Nem vagy egyedül!

(...) a zárójeles részvételi díjak a Magfalváért Egyesület tagjaira vonatkoznak!

Információk a Zöldújságban és innen:
www.magtar.hu

Géczy Margit, telefon: 06-20-279-7450

There is NO Planet B? - Akkor LET it B!

5. Ökopolitikai Nyári Egyetem

*A Green Academy szervezésében
2012. július 31., 20:00 – augusztus 5., 20:00
Bodajk – Tölgyes Tábor*

LET it B! a FÖLD!

Az az igazság, hogy még senki sem találta meg a B bolygót, amit használhatnánk, ha majd a Föld elfogyott. A bolygót, ahol mindent újrakezdehetnénk, ahol mindent szebben és jobban csinálhatnánk, mint itt. Mert ugyebár itt már dűl az ökológiai, gazdasági meg társadalmi válság (sőt, még az is lehet, hogy idén lesz a világvége, úgy dec. 21. körül), úgyhogy a legegyszerűbb lenne ezt az egészet hátrahagyni és tiszta lappal indulni. Szerintünk vi-

szont az van, hogy *Klassz do-
log a földön élni!!*

Klassz, mert lehet kertészkedni, lehet bringázni és lehet közösségben tevékenykedni.

Mert lehet emberléptékben, helyi értékekben és egyenlőségben gondolkodni és élni.

Klassz, mert a Mi kezünkben van a lehetőség és a döntés, hogy mivé válik ez az egész.

Szóval, mi ennek szeretnénk lehetőséget adni. Azoknak a kezdeményezéseknek, közösségeknek és eszméknek, amik nem csak beszélnek, hanem cselekednek. Akik nem ujjal mutogatnak, hanem haladnak. Akik nem a másokra várnak, hanem próbálkoznak.

There is no planet B? - akkor let it B!

Legyen egy hely, ahol magunkkal, egymással és a Földdel foglalkozunk!

Legyen egy hely, ahol "Kit érdekel, honnan jöttél. Isten hozott, nálunk testvér!"

Legyen egy hely, ahol az elméd, a lelked és a tested egyszerre jut egészséges táplálékhoz.

Legyen egy hely, ahol a Föld a B bolygónk és Mi, emberek vagyunk a B-terv!

Let it Bodajk!

5 nap, több mint 80 előadó, 30 panelbeszélgetés, közel 20 workshop, változatos témák a hogyancsináljtüntetést-től kezdve a mikéntépítsünkbicikliutánfutót-on át a közösségépítő játékokig, koncertek, tábortűz, gyerekprogramok (és felügyelet), erdő széle, teljes ellátás, világbéke! Gyere el, tedd hozzá magad, tanulj, taníts, beszélj, vitatkozz, hass, alkoss, gyarapíts, egyél, igyál, pihenj és lazulj velünk!

<http://www.facebook.com/events/440966829254321/>

Bigazdálkodási képzés Dániában

Az *Organic Agricultural College* a dáni-
ai Kalø-ben képzést hirdet a biogaz-
dálkodás területén. Az iskola szívesen lát-
na 10-15 magyar diákot is. A képzés 3,5
évig tart, elméleti és gyakorlati oktatást
foglal magába.

Az oktatás egy 20 hetes Alap Kurzussal
kezdődik, amelyet egy 13 hónapos gyakor-
lat követ egy elismert dán farmon. Ezt kö-
veti a 16 hetes Fő Kurzus, amely után 15
hónap gyakorlat következik egy elismert
dán farmon. Végül az oktatás a 20 hetes
Fő Kurzus 2-vel zárul. A diákok a gyakor-
lataikat különböző farmokon is tölthetik.

Az Alap Kurzus kivételével a diákok fize-
tést kapnak a farmertől az iskolai idősza-
kok alatt is. A fizetés nagyjából 11 ezer
dán koronánál kezdődik. Az adó 38%.

Az oktatás ingyenes, de a diákoknak fizet-
niük kell a szállásért és az ellátásért az is-
kolai időszakok alatt. Ennek az összege
550 dán korona hetente. A diákoknak az
iskola kezdete előtt 730 euro előleget kell
befizetniük az Alap Kurzus felének a költ-
ségeire. A maradékot a gyakorlati idejük
első 3 hónapja alatt kell kifizetniük.

Az idei kurzus augusztus 6-án kezdődik.

A jelentkezés alsó korhatára 18 év, felső
korhatár nincs.

Elegendő számú és komoly érdeklődés ese-
tén egy iskolalátogatás megszervezhető.

Az oktatás angolul folyik.

*További információ az iskoláról:
www.kalo.dk*

*Érdeklődni lehet:
Karolina Sikala: ks@kalo.dk (angolul)
Mécs László: eletazelet@gmail.com*

Az ARS TOPIA Alapítvány kaláka-programjai, 2012

*Kincseskert kaláka, Mátramindszent
2012. június 28 - július 1.*

Feladatok: A tavalyi kaláka folytatódik:
pallóút építés, fűzépítmények karbantartá-
sa, forrás rendbetétele, tó tisztítás, medi-
tációs udvar kialakítása.

Szervezők: Nemcsók Márton, tájépítész;
Szabó Ági, tájépítész

Várható létszám: 10-12 fő

Együttműködő partner: Önkormányzat

Program: Tikovics Ernő előadása, táncház

*Lázárfalvi kaláka
a Tókerti Táncstudóban
2012. július 7-17.*

Feladatok: Folytatódik a táncstudó kiépíté-
se: tűzrakóhely kialakítása, bejárati híd
újjáépítése, utak és tereplépcsők kialakítá-
sa, Emese forrás foglалása, fára épített
gyerekház építése, hordófürdő felújítása.
Mindezt sok énekszó és minden nap nép-
tánc tanulás egészíti ki!

Szervező: Nemcsók Márton, tájépítész

Várható létszám: 20 fő

*Csernátoni kaláka Malom
fürdő és Csókás feredő felújítása
2012. augusztus 7-18.*

Feladatok a kaláka két egymáshoz közeli helyszínén:

1. *Malom fürdő*: a legendás, műemlék Ika vár lábánál fekvő fürdő felújítása a meglévő beton medence burkolásával, napozó padozat kiépítésével, öltözők, tűzrakók, padok, asztalok, turisztikai információs rendszer kialakításával. A malomárok kitisztítása. Hídfelújítás, kerítésépítés.

2. *Csókás feredő*: erdőben lévő források kitisztítása, és egy kicsi fürdőmedence építése féltetővel, öltözővel, esőbeállóval.

Szervező: Herczeg Ágnes

Várható létszám: 55 fő

Programok: építészeti, régészeti és táj történeti előadások helyi szakemberekkel, a csernátoni néprajzi gyűjtemény, táncház

Szervezők jelentkezését várják az alábbi címen vagy telefonon:

kalaka@arstopia.hu

Telefon / fax: 06-1-365-18-05

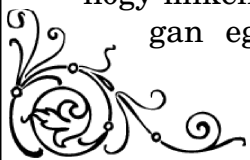
LÁTÓ-MEZŐ

Közösségi Ökotábor 2012

„Az igazi felfedezéshez nem új tájak kellenek, hanem új szemek.”

Lepénysütés, madárodú-készítés, kosárfonás, közösségi játékok, éjszakai kirándulás. Mindezekben és még sok további élményben részed lehet a Látó-Mező Közösségi Ökotáborban 2012 nyarán. A helyszín Nagybörzsöny és környéke, a Nyugat-Börzsöny mesés tája.

Nemcsak a csodálatos tájjal és élőlényekkel ismerkedhetünk meg, hanem azzal is, hogy miként élhetünk békében és boldogan együtt velük. Továbbá azzal,

hogy mennyire fontosak a közösségek az ember életében.

Kecskét fejünk, lovat ápolunk, kertészkedünk, lepényt sütünk, lekvárt és sajtot készítünk. Kirándulások során megismerkedünk a környék élővilágával, ehető és mérgező élőlényeivel, gyógynövényeivel. Mese-mondót hallgatunk, énekelünk, néptáncot tanulunk, közösségi játékokat játszunk. Agyagozunk, kosarat fonunk, madárodút készítünk. Nem utolsósorban régészkedünk, csillagokat vizsgálunk és ijáskodunk is. Mindezt pedig tapasztalt és lelkes táborvezetők, Flórián Norbert, Mecsnóber Melinda, Sebestyén Lóránd és Szabó Fruzsina segítségével.

Az egyhetes táborba 10-17 évesek jelentkezését várjuk. Három turnust is tartunk:

2012. június 25 - július 1.

2012. július 2-8.

2012. július 23-29.

A tábor szervezője a Helyi Kisközösségek Közhasznú Nonprofit Kft., a Kisközösségi Program (www.kiskozossegek.hu) megvalósulását segítő szervezet.

A tábor ára: 35 000 Ft, ami tartalmazza az utazást Budapestről oda-vissza, a szállást, az összes program anyagköltségét, valamint az étkezéseket. A befizetett összeg a Kisközösségi Program működését segíti.

Jelentkezni a latomezo@gmail.com címen lehet, legkésőbb 2012. május 25-ig. Ezután küldünk információkat a tábor árának befizetési lehetőségeiről. Ennek határideje június 15.

A jelentkezés az összeg befizetése után válik érvényessé és véglegessé.

Telefonos elérhetőségeink:

Flórián Norbert: 06-30-435-5528

Sebestyén Lóránd: 06-30-418-5609

További részletes információkért ke-

resd fel a
www.kiskozos.segek.hu/Tabor
 honlapot, illetve keress meg minket a
www.facebook.com/latomezo Facebook
 oldalon.

Szimplán vásárnapi

A termelői piac mozgalom bátorítására és népszerűsítésére elhatároztuk, hogy Szimplán Vásárnapi néven, vasárnaponként háztáji piacot fogunk működtetni Budapest szívében, a hetedik kerületben. A hazai és külföldi fiatalok körében nagy népszerűségnek örvendő *Szimpla Kertben* (Budapest, Kazinczy u. 14.), június 10-én, reggel 9-kor megnyitja kapuit a termelők vására. A működtetésért Az Élhető Erzsébetvárosért Egyesület (AZÉRT 7) és a sikeres nagymarosi piacot működtető Agri Kultú Pjt. felel.

A piacon csak általunk regisztrált, megbízható termelőktől származó élelmiszert forgalmazunk. Tőkehús és nyers haltermékek kivételével minden olyan terméket várunk, melyeknek a fogyasztók számára történő értékesítését a jogszabályok lehetővé teszik. Célunk, hogy vásárlóink valóban hiteles termelőkkel és ne a nagybani piac viszonteladóival és termékeivel találkozzanak.

Ha szeretné a vásáron saját termékeit értékesíteni, részlete-

sebb információkért, kérjük keressen minket az alábbi címeken vagy telefonszámokon:

Bertényi Gábor
bert@szimpla.hu
 06-20-319-2225

Kajner Péter
kajnerp@elotisza.hu
 06-30-59-79-119

Szerkesztőség: Magyar Élőfalú Hálózat – 7478 Bárdudvarnok, Visnyeszéplak 48.

Tel.: 06-30-974-2567, fényposta: namzi@tvn.hu

Szerkesztették: Zaja Péter – namzi, Kajner Péter, Vásárhelyi Boglárka, Petró Tamás **Tördelés:** Kiss Kornél

Közreműködött: Barsi Attila, Czumpf Attila, Géczy Gábor, Kilián Imre, Korompai Ákos, Labanc Györgyi, Lakatos Géza, Mohácsi Ferenc, Novák Brigitta, Pócze Vilmos, Szabadkai Andrea, Zimmermann Dániel

Lektorálta: Kajner Péter

Képek: 1. oldal: Pünkösdi játékok. Zaja Péter. 5. oldal: MÉH-találkozó, Gyűrűfű. Kajner Péter.

6. oldal: Pünkösdlés. Zaja Péter. 8. oldal: Tavasz a gyümölcsösben. Ökovölgy Alapítvány.

10. oldal: A Beszélgetések az önellátásról c. könyv borítója. Ökovölgy Alapítvány. 11. oldal: Pünkösdi király választás. Zaja Péter. 12. oldal: Gyűrűfűi tájkép. Kajner Péter. 14. oldal: Lázárfalvi Tókeri

Tánc Tanoda 2. (2007.) – kirándulás. ARS TOPIA Alapítvány. http://www.arstopia.hu/KALAKA/Lazarfalva2007/arles_gallery/imagepages/image6.html 16. oldal: Szimplán vásánap. Szimpla kert.

Továbbra sincs konkrét előfizetési díj, minden olvasót (különösen a papír alapú változatot igénylőket) arra kérünk, hogy anyagi lehetőségeihez mérten támogassa a munkánkat.

A befolyt összegekből álljuk a technikai rész költségeit. Postabélyeget is elfogadunk!

Bankszámlaszám: OTP 11743002-20148292 (Visnyeszéplaki Faluvédő és Közművelődési Egyesület)

Készült a **Természetes Életmód Alapítvány**, az **alappvető állampolgári jogok biztosának jövő nemzedékek jogaiért felelős helyettese** és a **HUMUSZ** támogatásával.

